

Justitiedepartementet

Enheten för samordning av samhällets krisberedskap

Ines Habibovic, ines.habibovic@regeringskansliet.se

Remissyttrande

Göteborg 2021-06-21

Synpunkter avseende kommissionens förslag till direktiv för en hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela unionen (NIS2)

Svensk Sjöfart är en branschorganisation för svensk sjöfartsnäring och representerar ett 60-tal rederier med verksamhet över hela världen. Den svenska sjöfarten är en del av det europeiska sjöfartsklustret som kontrollerar drygt 40 procent av världshandelsflottan. Mer än 90 procent av Sveriges utrikeshandel går via sjöfarten.

Svensk Sjöfart har fått möjlighet att lämna synpunkter på rubricerat förslag. Svensk Sjöfart deltog även vid Justitiedepartementets remissmöte den 17 juni och lämnade inspel.

Svensk Sjöfart välkomnar syftet med NIS direktivet. Arbetet med informations- och cybersäkerhet är mycket viktig och Svensk Sjöfart är positiva till det arbete som sker på IMO (FN:s internationella sjöfartsorganisation).

I NIS2 förslaget saknar vi nuvarande skrivningar om sjöfartssektorn med hänvisning till så kallad *lex specialis* och internationella koder och riktlinjer.

Det är av största vikt att tillämpningen för sjöfartssektorn sker enhetligt mellan länder.

Rederiers säkerhet- och skyddsarbete

Den internationella regleringen av sjöfarten bygger på Internationella sjöfartsorganisationens (IMO) konventioner. Skyldigheter som gäller rederiernas riskhantering finns i den internationella säkerhetsorganisations-koden (ISM-koden) som grundar sig på SOLAS-konventionen. Inom EU har koden genomförts genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 336/2006 om genomförande av Internationella säkerhetsorganisationskoden i gemenskapen. Även systemet för rapportering av händelser ingår i kraven i ISM-koden.

Den internationella sjöfartsorganisationen IMO antog år 2017 en resolution om cyberriskhantering i säkerhetshandlingssystem. ([Resolution MSC.428\(98\) – Maritime cyber risk management in safety management systems](#)). Resolutionen anger att cyber security anses vara en operativ fråga som ska behandlas i fartygs SMS (*Safety Management System*) ingå senast vid den första årliga kontrollen av rederiets DoC (*Document of Compliance*) efter 1 januari 2021.

År 2017 antog IMO även rekommendationer [MSC-FAL.1/Circ.3 on Guidelines in maritime cyber risk management](#) där det bland annat hänvisas till de branschriktlinjer¹ som den internationella redareföreningen (ICS) med flera tagit fram.

¹ [2021-Cyber-Security-Guidelines.pdf \(ics-shipping.org\)](#)

Ytterligare information om det internationella arbetet på området finns i bilaga 1² som innehåller synpunkter från den europeiska redareföreningen (ECSA).

NIS-direktivet och lex specialis

I nuvarande NIS-direktiv står: *"När medlemsstaterna identifierar operatörer i sjöfartssektorn, bör de ta hänsyn till befintliga och framtida internationella koder och riktlinjer som utvecklats särskilt av Internationella sjöfartsorganisationen, i syfte att skapa ett enhetligt tillvägagångssätt för enskilda sjöfartsoperatörer."*

I NIS2 förslaget saknar vi nuvarande skrivningar om sjöfartssektorn med hänvisning till så kallad *lex specialis* och internationella koder och riktlinjer.

EU, och sedan regeringen genom sin lagrådsremiss³, var tydlig i de regelverk som lades fram och med de rekommendationer om hur processen i de enskilda medlemsländerna skulle se ut för NIS-direktivet. Uppmaningen var att börja i frågan om *lex specialis*, särskilt avseende sjöfart och finansiella sektorn och sedan ta frågan om leverantören tillhandahåller en samhällsviktig tjänst i direktivets mening.

I svenska utredningen⁴ om genomförande av NIS-direktivet står *"I dag finns bestämmelser om informationssäkerhet för nätverk och informationssystem i flera nationella regelverk. Det finns också sektorer som regleras av sektorspecifika EU-rättsakter (lex specialis). Sjöfartssektorn, banksektorn och sektorn för finansmarknadsinfrastruktur är t.ex. i hög grad harmoniserade på unionsnivå."*

EU kommissionens dokument om effektivare tillämpning, genomförande och kontroll av efterlevnad av NIS-direktivet innehåller identifieringsförfarandets olika steg. Frågan om *lex specialis* ska tillämpas kommer före frågan om leverantören är en samhällsviktig tjänst i direktivets mening.

Harmoniserad implementering och enhetlig tillämpning

Svensk Sjöfart får olika signaler på tillämpning av NIS-direktivet i medlemsländerna vad gäller sjöfartssektorn, bland annat ser våra grannländer ut att tillämpa *lex specialis*-bestämmelser på sjöfartsområdet.

I den svenska maritima strategin står att Sverige ska sträva efter att erbjuda det bästa regelverket i Europa för sjöfart⁵. För att detta ska uppnås krävs att Sverige inte har särkrav – det måste vara konkurrensneutralt.

Det är av största vikt med harmoniserad implementering och att tillämpningen för sjöfartssektorn sker enhetligt mellan länder.

Göteborg som ovan,

Föreningen Svensk Sjöfart

Christina Palmén

² ECSA consultation response september 2020 NIS Directive

³ <https://www.regeringen.se/49191f/contentassets/66d78dcfb8ed44b1a7b23323660ff349/informationssakerhet-for-samhallsviktiga-och-digitala-tjanster.pdf>

⁴ SOU 2017:36 <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2017/05/sou-201736/>

⁵ <https://www.regeringen.se/contentassets/86a578f7a521469e9b6b8c62ac5aa128/maritim-strategi.pdf>